

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Til Magnus Barsøe
Debatredaktør Politiken
mb@pol.dk

Man skal da kunne stå ved sine gerninger

Der er fortsat debat om den sag, hvor Akademiraadets afstøbning af en buste, der forestillede Frederik V, blev fjernet fra Charlottenborgs festsal og smidt i vandet.

Akademiraadet hilser debatten velkommen. Det er desværre ikke så ofte debatter om kunstneriske udsagn får plads i offentligheden på den måde. Og det er rådets grundlæggende opfattelse, at kunsten kan og bør spille en større rolle i den fælles samtale om, hvordan vi kan indrette vores samfund. Der findes meget vigtig samtidskunst, der udforsker og udfordrer de samfundsforhold, der optager os, og det er ofte spændende, fordi den gode kunst kan fremdrage modsætninger og finde nye billeder på andre måder, end den almindelige politiske debat kan det. Debatten om busten er imidlertid, som andre meget ideologisk tilspidsede debatter, så stærkt polariseret, at det kan være svært at finde frem til en egentlig samtale.

Melanie Kitty og Sidsel Meineche Hansen har rettet anklager mod Akademiraadet, som vi ser os nødsaget til svare på, fordi anklagerne desværre rummer misforståelser og direkte misinformation. De to kunstnere mener, at det skulle være Akademiraadet, der har ansvaret for de mulige "konsekvenser for institutleder Katrine Dirckinck-Holmfeld og for Anonyme Billedkunstnere i form af bortvisning, økonomisk tab og mulig fængsling". Men Akademiraadet har intet at gøre med forhold, der vedrører ansatte eller studerende på Kunstakademiets Billedkunstskoler. Akademiraadet er en selvstændig statslig institution, der blandt andet forvalter en kunstsamling. Det siger sig selv, at en statsinstitution, der bliver udsat for tyveri eller hærværk, må anmelde det til politiet. Imidlertid viste det sig, da Akademiraadet anmeldte sagen, at den allerede var blevet anmeldt, og derfor var efterforskningen igangsat.

Om busten var "passende" at have stående i Festsalen, som Kunstakademiets Billedkunstskoler for tiden også bruger til undervisning, er noget som Kunstakademiets Billedkunstskoler vurderer.

Akademiraadet har på intet tidspunkt modtaget nogen form for henvendelse, eller på anden måde set nogen indikation på, at busten angiveligt skulle vække ubehagelige følelser eller virke krænkende for nogen, herunder de personer, som har stået for aktionen.

Akademiraadet har ikke "tilbageholdt" kendsgerninger om busten eller sagen. Bustens proveniens og økonomiske værdi er stadig uafklaret. Det har nemlig vist sig, at der siden Salys arbejde med rytterstatuen på Amalienborg Slotsplads, som busten er et forstudie til, er fremstillet flere forstudier og afstøbninger gennem tiderne. Nogle fra Salys eget værksted og hånd, andre af nyere dato. De fleste eksperter mener nu at kunne samles om, at busten sandsynligvis er støbt i 1950'erne og er en afstøbning af den bronzebuste, som er opstillet i Kuppelsalen på Charlottenborg. Men det er altid svært at bestemme værdien af et kunstværk, og i dette tilfælde, hvor der endnu ikke er en sikker viden om afstøbningens tilblivelse, er det meget svært.

Det er igen vigtigt at forstå, at Akademiraadet, som forvalter af en statslig samling, er underlagt andre spilleregler end private borgere, der måske bare kan købe en ny afstøbning på auktion. Det er ikke relevant i forhold til Akademiets kunstsamling, for her drejer det sig om, at der mangler en specifik buste i samlingen, og det er netop den buste, der skal værdisættes.

Melanie Kitty og Sidsel Meineche Hansen efterlyser en dialog om Kunstakademiets

Billedkunstskolers historiske fundament. Men de vil også sætte en meget snæver forståelsesramme for den dialog. De anfægter, at Akademiraadet "gør sig til dommer over, hvad kunst er". Det Akademiraadet ønsker er, at have en åben samtale om kunstneriske spørgsmål.

Akademiraadet er helt grundlæggende optaget af fremme den kunst, der har noget på hjerte, som det er vigtigt, at samfundet får at høre. Noget som både kan gøre os klogere på os selv, som individer, men derigennem bestemt også som fællesskab og samfund.

Kunsten er og har selvfølgelig altid været tæt forbundet med den tid, den er skabt i. Lige som den altid bærer præg af den kunstner, som har skabt den, og i den forstand er indskrevet i en historisk tid og en geografisk og samfundsmæssig sammenhæng. Men det er først når kunsten rækker ud over dette, når den har noget vigtigt at fortælle os andre og gør det på en måde, som får os andre til at lytte til den, at kunsten bliver betydningsfuld og vigtig for andre end kunstneren selv.

Det er kun naturligt, at nogle kunstnere og studerende på Kunstakademiets Billedkunstskoler er optaget af identitet og historie. Og det er afgørende vigtigt, at der er plads til den slags debatter på et kunstakademi.

Men det er korrekt forstået, at Akademiraadet ser med skepsis på busteaktionen som kunstværk, og ikke bare fordi det var en buste, som tilhørte Akademiets samling.

Melanie Kitty og Sidsel Meineche Hansen forsøger sammen med Anonyme Billedkunstnere at legitimere aktionen på Kunstakademiets Billedkunstskoler med henvisning til den statue, der blev smidt i vandet i sommer i Bristol. Buste-aktionen adskiller sig dog på væsentlige punkter fra den i Bristol.

Der var ingen, der påstod, at aktionen i Bristol var kunst, det var en klart politisk demonstration. Samtidig, og det er vel en ret væsentlig forskel, var fjernelsen af Colston-statuen kulminationen på en flere år lang folkelig diskussion i Bristol, ikke kun om statuen. Slavehandleren Colston er i de senere år blevet et symbol i en bred offentlig diskussion om byens og UKs koloniale og imperiale fortid, en fortid, der i høj grad stadig præger hverdagen i Bristol og resten af UK. Den danske buste-aktion kom derimod som et lyn fra en klar himmel, uden en offentlig samtale. Og den fandt sted i en elitær, lukket sammenhæng, der synes underlig løsrevet fra en dansk virkelighed, hvor der vel er problemer nok at tage fat i. Tilmed insisterer den på at være et kunstværk, hvilket næppe gør den mere bredt tilgængelig.

Endelig finder Akademiraadet det uforståeligt, at kunstnerne bag busteaktionen mener, at ødelæggelsen af kunstværker ikke skal have nogen former for konsekvens. Ansvar for buste-aktionen ligger helt og alene hos dem, der gjorde det. Når man nu forsøger at pådutte Akademiraadet et ansvar, virker udsagnet ikke særligt overbevisende. Man skal da kunne stå ved sine gerninger.

Akademiraadet

[995 ord]

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Akademiraadet står til rådighed som rådgiver i kunstneriske spørgsmål for kommunale myndigheder.